

tedy i četníků. Udává tudíž nejen ten, kdo jako prvý oznamuje vrchnosti zločin jí dosud neznámý, nýbrž i kdo k pátrajícím četníkům za svého výslechu — třebaže k němu došlo z jiného podnětu než od vyslýchaného — tvrdí, že určitá osoba spáchala určitý zločin, lhostejno, zda toto udání činí z vlastního popudu či na otázku bezpečnostního orgánu. Lhostejno jest posléze s hlediska § 209 tr. zák., že udavač, jsa sám obviněným, neměl povinnost mluvit pravdu, poněvadž dobrodiní, jež mu poskytuje trestní řád, že jako obviněný nemá povinnost mluvit pravdu, která by ho zatěžovala, neopravňuje ho k beztrestnému obviňování jiných ze zločinů, jichž nespáchali, nehledíc ani k tomu, že v souzeném případě neměl obžalovaný důvodu, tím méně nutnosti, by v zájmu, jak praví lepšího objasnění průběhu věci, mluvil o součinnosti osob, o nichž věděl, že krádež nespáchaly. Zmateční stížnost jest tedy bezdůvodná a byla zavržena.

Čís. 3027.

Rozdíl skutkových podstat podle § 125 a 132 tr. zák.

Ideální souběh dokonání svedení podle § 132 tr. zák. a současného násilného přemožení po rozumu § 125 tr. zák. jest vyloučen.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1927, Zm II 443/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Novém Jičíně ze dne 21. října 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle § 125 tr. zák. a zločinem svedení ke smilstvu podle § 132 III. tr. zák., zrušil výrok porotců k I. a II. hlavní otázce a ke IV. otázce dodatkové, pokud se tato vztahuje k I. a II. hlavní otázce, a na něm spočívající část rozsudku (odstavce 1. a 2. rozsudkového výroku) jakož i výrok o trestu a výroky s ním související a věc odkázal do příštího porotního zasedání krajského soudu v Novém Jičíně, by v rozsahu zrušení byla znovu projednána a rozhodnuta. Výrok porotců k III. hlavní otázce a k IV. dodatkové otázce, pokud se vztahuje k III. hlavní otázce, a na něm se zakládající část rozsudku (odstavec třetí rozsudkového výroku) ponechal nedotčeným a porotnímu soudu uložil, by je vzal za základ svého rozhodnutí.

Důvody:

Zmateční stížnost, ponechávajíc nedotknutým odsouzení obžalovaného pro přestupek spoluviny na krádeži (odstavec třetí rozsudkového výroku), uplatňuje proti oběma dalším odsuzujícím výrokům — pro zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák. a zločin svedení ke smilstvu podle § 132 III. tr. zák. (odstavec první a druhý rozsudkového výroku) — důvody zmatečnosti čís. 5, 8, 9 a 10 a) § 344 tr. ř. S hlediska zmatku čís. 9 § 344 tr. ř. dlužno jí přiznati oprávnění. Porotní soud, když po-

rotci přisvědčili k I. a II. hlavní otázce, z nichž první zněla na zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák., druhá na zločin svedení ke smilstvu podle § 132 III. tr. zák., vyslovil jednak, že obžalovaný na jaře 1926 v A. Karlu O-ovou skutečně vykonaným násilím učinil neschopnou, by mu činila odpor a jí v tomto stavu (bezbrannosti) zneužil k mimomanželské souloži, jednak, že v téže době a při téže příležitosti Karlu O-ovou, jež byla svěřena jeho dohledu, přiměl k dopuštění smilného činu v I. otázce uvedeného (t. j. k mimomanželské souloži). Z obou výroků jest patrné, že si navzájem odporují a nemohou tudíž vedle sebe logicky obstáti, poněvadž, je-li správným prvý výrok, nemůže býti správným druhý a naopak. § 125 tr. zák. předpokládá, že pachatel uvedl osobu ženskou skutečným násilím t. j. úplným přemožením (vis absoluta) ve stav bezbrannosti a v tomto stavu jí zneužil k souloži, kdežto o svedení ve smyslu § 132 III. tr. zák. lze mluvit jen tenkrát, když někdo některou z osob (ženskou nebo mužskou) v tomto zákonném ustanovení zvláště chráněnou (která svým vyzývavým chováním nebo nemravným způsobem života k tomu nevybídla neb aspoň nedala podnětu) jakýmkoliv působením na její vůli — na př. přemlouváním, lichocením, slibováním darů a výhod, podněcováním smyslnosti atd. — přivede k tomu, že se dá pohnouti, t. j. že dobrovolně přistoupí k páchání nebo dopuštění smilného činu, jež by jinak nebyla spáchala aniž dopustila páchatí. Svedení tedy vždy předpokládá dobrovolné přistoupení svedené osoby na smilné jednání, zjednané získáním souhlasu po předcházejícím svádění pachatelově. Prostředkem svedení podle § 132 III. tr. zák. může býti sice také použití násilí, které však nikdy nesmí dosáhnouti takového stupně, by vylučovalo vlastní vůli svedené osoby a její svobodné rozhodnutí. Byl by proto myslitelný reálný souběh zločinu nedokonaného svedení se zločinem násilného smilstva v případě, když pachatel, jehož pokus učiniti dívku na př. sliby a erotickými projevy sobě povolnou, nevedl k cíli (poněvadž čin podle § 132 III. tr. zák. jest dokonán teprve svedením nikoliv již sváděním) — potom teprve přikročí k násilí a zneužije bezbranné ženské osoby k souloži, jest však vyloučen ideální souběh dokonaného svedení a současného násilného přemožení po rozumu § 125 tr. zák. Zjistili-li však v souzeném případě porotci kladnou odpověď na I. hlavní otázku, že obžalovaný Karlu O-ovou skutečně vykonaným násilím učinil neschopnou, by mu činila odpor a jí v tomto stavu (bezbrannosti) zneužil k mimomanželské souloži, vyloučili tím, že se Karla O-ová dala dobrovolně pohnouti k souloži sváděním obžalovaného; a naopak, zjistili-li, odpověděvše kladně na II. hlavní otázku, že obžalovaný v téže době při téže příležitosti Karlu O-ovou, jež byla svěřena jeho dohledu, přiměl k dopuštění smilného činu uvedeného v I. otázce (t. j. mimomanželské souloži) vyloučili tím, že ji znásilnil. Výrok porotců obsahuje tudíž závažný rozpor, který jej činí zmatečným v obou odsuzujících výrociích obsažených v odstavcích 1. a 2. rozsudkového výroku a odůvodňuje již o sobě, by byl rozsudek zrušen v rozsahu, jak je uvedeno. Podle § 344 čís. 10 a) tr. ř. vytýkáno dále, že II. hlavní otázka neobsahuje podstatné známky »svedení« a proto nenaplnuje skutkovou podstatu § 132

III. tr. zák. Zrušovací soud míní, že tu není zmatečnosti podle § 344 čís. 10 a) tr. ř., ač připouští, že stylisace II. hlavní otázky není zcela přesná. Porotní soud řídil se při její stylisaci patrně českým překladem § 132 III. tr. zák. ve vydání Kallabově-Herrnrittově (Kompas), kde slovo »verleitet« německého originálu je přeloženo slovem »přiměje«, asi proto, by se bylo vyvarováno opakování slova svěsti. »Přiměti« samo o sobě neznamená ovšem ještě tolik jako »verleiten«. Hledíc k doslovu tohoto § v českém znění »svedení . . . . . jímž . . . . . někdo přiměje« měla II. hlavní otázka zníti správněji » . . . . . přiměl svedením k dopuštění smilného činu . . . . .«, ač nestačilo-li prostě říci » . . . . . svedl k dopuštění . . . . .«. Ostatními důvody zmatečnosti čís. 5 a 8 § 344 tr. ř. nebylo třeba se zabývat, neboť již vzhledem k tomu, že je rozsudek zmatečný podle § 344 čís. 9 tr. ř., bylo podle § 348 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3028.

Ke skutkové podstatě zpronevěry nestačí v subjektivním směru »vědomé přivlastnění«, nýbrž se vyžaduje »vědomé bezprávné přivlastnění si« svěřené věci; pouhá »svémoc« nevystihuje ještě vědomí hmotné protiprávnosti.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1927, Zm I 221/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnické stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 8. března 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ 183, 184 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Z vývodů zmatečnické stížnosti o důvodech zmatečnosti podle čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. jsou významné hlavně ony, jimiž se stížnost s hlediska důvodu čís. 9 a) § 281 tr. ř. snaží dolíčiti, že není tu zavinění obžalovaného po stránce subjektivní. Zmatečnická stížnost namítá, že ke skutkové povaze zločinu zpronevěry náleží vědomí protiprávního zadržetí svěřené věci a že nalézací soud neučinil potřebného zjištění o tom, zda obžalovaný jednal jsa si vědom protiprávnosti zadržetí 20.000 Kč, když částku tu Františku J-ovi nevydal a když zatím u notáře ji nesložil a zdůrazňuje okolnosti, jež prý toto vědomí protiprávního zadržetí vylučují, tak zejména civilně-právní poměr mezi obžalovaným a Františkem J-em, opravňující prý obžalovaného k tomuto zadržetí. Nalézací soud uváděje v napadeném rozsudku, že po stránce subjektivní »stačí úmyslné, t. j. vědomé přivlastnění si nebo zadržetí svěřené věci«, dospívá z tohoto právního názoru ve spojení s objektivní stránkou zločinu zpronevěry, již má za zjištěnou, k výroku odsuzujícímu. Než tomuto právnímu názoru